1844. N°. 3.

LEYDSCHE COURANT.

WOENSDAG, 17 JULIJ.

De Courant wordt driemaal in de week uitgegeven, des Maandags, Woensdags en Vrijdags. De Maandagsche Courant wordt, uit hoofde van den Zondag, Zaturdag avond verkrijgbaar gesteld, en de Advertentiën voor dat nommer worden Zaturdag vóór drie ure verwacht.

De prijs van deze Courant is f 3.— voor de 3 maanden.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 16 Julij.

Naar men verneemt, is heden door den Heer Loef Schuphoven, Controleur, en A. van Bommel en C. Gorver, beide Commiesen van 's Rijks Belastingen alhier gestationeerd, ontdekt, in beslag genomen en ten kantore opgebragt, een heimelijke Koornmolen met het daarbij bevondene tarwemeel en harde granen, in onwettig gebruik gevonden.

Hoezeer zoowel de perceptie als de surveillance van het Gemaal door het Rijk aan de Stedelijke Beambten is overgelaten en toevertrouwd, moet het den Rijks Ambtenaren tot eer verstrekken, dat deze inbeslagneming heeft plaats gehad, vooral in een plaats waar behalve den Rijks accijns, het Tarwemeel met 290 opcenten ten behoeve dier stad belast is. (*Ingezonden.*)

— De *Staats-Courant* van gisteren behelst in een Bijvoegsel het ontwerp van wet tot vaststelling van een nieuw tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer, voorafgegaan door eene Memorie van toelichting waaruit wij, als te uitvoerig om in haar geheel te plaatsen, het navolgende mededeelen:

Bij de zamenstelling van het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer heeft de Regering getracht zoo wel de voorschriften eener gezonde staathuishoudkunde in het oog te houden, als zich de lessen der ondervinding, zoo hier te lande als elders verkregen, ten nutte te maken.

Meer nog dan in andere Rijken, behoort in Nederland het handelsstelsel zich door groote vrijgevigheid te onderscheiden.

De ligging van het land, de gesteldheid van denzelfs bodem, die, bij groote vruchtbaarheid in sommige opzigten, en bij overvloed van enkele voortbrengselen, echter niet voorzien kan in alle de behoeften van zijne bewoners, de noodzakelijkheid om een aantal eerste levensbehoeften uit het buitenland te ontbieden, de grootere welgesteldheid van de inwoners, voor wie een aantal buitenlandsche voortbrengselen, elders onder de artikelen van weelde gerangschikt, voorwerpen van behoefte zijn geworden, de noodzakelijkheid, eindelijk, om voor de voortbrengselen der kolonien uitwegen te zoeken en daarvoor voortbrengselen van den grond of van de nijverheid van andere volken in ruil te nemen; alles wijst aan, dat de handel eene eerste voorwaarde van bestaan voor Nederland moet zijn. De bloei van denzelven moet dus den wetgever na aan het hart liggen.

Daartoe worden vooral vrijgevige handelswetten vereischt.

Maar die bloei des handels staat in naauw en onafscheidbaar verband met den bloei van de nijverheid, in den uitgebreidsten zin des woords; in zich bevattende, zoo wel den landbouw, de visscherijen en de scheepvaart, als de fabrijkmatige nijverheid.

De belangen van alle die takken van volksvlijt zijn, evenzeer als die van den handel, bij het tarief van regten op den in- en uitvoer ten naauwste betrokken.

Noodwendig moest dus de vraag oprijzen, of en in hoeverre die belangen, bij de zamenstelling van het tarief, door een krachtig stelsel van bescherming mogten bevorderd worden.

Sedert eene lange reeks van jaren toch is alom het beginsel aangenomen, dat de Staat, door middel van de regten op den in- en uitvoer, den uit zijnen aard vrijen loop van handel en nijverheid moest leiden.

Het is overbodig hier ter plaatse de waarde van dit beginsel in het breede te onderzoeken.

Moge hetzelve al door de zuiver bespiegelende staatshuishoudkundige wetenschap gewraakt worden, het is ook hier te lande sedert jaren in de achtereenvolgende handels-wetgevingen gehuldigd geworden, en gewis, zonder groote en gevaarlijke schokken, zoude hetzelve thans niet uit onze handelswetten kunnen weggenomen worden. Landbouw, scheepvaart en fabrijkmatige nijverheid schijnen de bescherming, welke hun op die wijze wordt verleend, nog niet te kunnen ontberen.

Daarom is het beginsel van bescherming uit het ontworpen tarief niet weggenomen. Maar eene uitbreiding van dat stelsel acht zij onbestaanbaar met het welbegrepen belang der nijverheid zelve.

De eigene ondervinding, en ook de naauwgezette en onpartijdige beschouwing van hetgeen te dien aanzien in naburige Staten bestaat, hebben haar daarvan overtuigd.

De ondervinding heeft geleerd, dat hooge regten hier nimmer met goeden uitslag konden gehandhaafd worden, en dat zij slechts, in de meeste gevallen, tot lokaas aan den smokkelhandel strekten.

Maar ook in die landen, waar hooge beschermende regten door meerdere opofferingen en meer geschikte plaatselijke gesteldheid beter kunnen gehandhaafd worden, heeft het beschermende stelsel geenszins de vruchten opgeleverd, die men er van wachtte. Daar, waar eene uitgebreide binnenlandsche markt een ruim veld aan de productie aanbood, zijn de nadeelen minder voelbaar geweest. Maar overal, waar eene beperkte binnenlandsche markt slechts weinig vertier aan de inlandsche nijverheid oplevert, waar deze dus genoodzaakt was voor hare voortbrengselen buitenlandsche markten te zoeken, is de ontoereikendheid van hetzelve gebleken, en heeft nimmer tot de gewenschte uitkomsten geleid.

De regering heeft gemeend, bij de zamenstelling des tarifs, niet beter aan de behoeften des tijds te kunnen voldoen, dan door het aannemen van een algemeen vrijgevig stelsel, met bijbehoud echter van eene matige bescherming voor alle die takken van het volksbestaan, waarvan men op goede gronden verwachten kan, dat zij hier te lande met vrucht kunnen uitgeoefend worden en welke geacht mogen worden die bescherming niet te kunnen missen.

Als eerste vrucht van het aannemen van een meer vrijgevig beginsel, mag hier genoemd worden de afschaffing van de meeste nog bestaande prohibitien. Op *drie* uitzonderingen na, de *eerste* ten behoeve der nationale visscherijen, de *tweede*, krachtens welke als maatregel van politie de invoer van *plaatijes tot hoperen dienst*, de *derde* krachtens welke die van *ingedrukte boterpotten, Nederlandsche leverworsten* worde verboden, is alle verbod van *invoer*, dat tot dusverre in het tarief was behouden, afgeschaft.

Het bestaande verbod van *uitvoer* van onderscheidene artikelen, zoo als van *zeepzieders-* en *zoutkeetasch*, van *onafgekookte beenderen*, van *onderscheidene artikelen tot de haringvangst dienende*, van *lijmvleesch*, *gruis van glas*, *stroo* en andere voorwerpen, welke men door dit verbod ten behoeve van het inland trachtte te monopoliseren, is opgeheven.

Insgelijks wordt de thans geheel verboden *invoer* van eenige *voorwerpen tot de haringvisscherij dienende*, van *gemalen verwhout* en van *steene vaatwerk*, afgeschaft.

De in- en uitvoer van de opgenoemde voorwerpen wordt alsnu toegelaten tegen betaling van regten, welke, wel is waar, hoog zijn te noemen, doch welke, om geenen te raschen overgang daar te stellen, niet lager mogten worden gesteld.

Meer bijzonder in het belang van den handel is 1°. vrijstelling van alle regten van invoer aan eenige voornaame handels-artikelen toegekend, wanneer dezelve worden aangebragt met Nederlandsche schepen, en dus ook met de zoodanige, die, krachtens verdragen met vreemde Mogendheden gesloten, ten deze met Nederlandsche schepen worden gelijk gesteld; waartoe men inzonderheid zoo veel doenlijk die artikelen heeft gekozen, welke tevens als grondstoffen voor vele takken van nationale nijverheid konden beschouwd worden. Onder dezen behooren de artikelen *pot-*, *paarl-* en *weedasch*, *Turksch garen*, *ongetwijnde* en *ongeverfde katoenen garens*, *gedisteleerd*, *hars* en *harpuis*, *ongemalen verwhout*, *gedroogde* en *gezouten huiden*, *ruw* en *smeedijzer*, *ongesponnen katoen*, *steenkolen*, *vruchten*, *wijn*, *zout* en *zwavel*, alsmede de voortbrengselen van *alle* de Overzeesche bezittingen van den Staat, op eenige zeer weinige uitzonderingen na; heeft 2°. eene vrij algemeene afschaffing van uitgaande regten plaats, en is 3°. omtrent den doorvoer het stelsel van lagere regten aangenomen.

Aan de voortbrengselen van *alle* Overzeesche bezittingen van den staat is thans vrijdom van inkomende regten toegekend, wanneer zij regtstreeks en met Nederlandsche schepen worden ingevoerd: met uitzondering alleen van *geraffineerde suiker*, *melasse* en *thee*, de regten van welke als verbruiksbelastingen te beschouwen zijn, waarvan geene vrijstelling mogt verleend worden.

Evenzeer is de uitvoer van goederen naar de kolonien, met Nederlandsche schepen geschiedende, vrij van regten gesteld.

Met opzigt tot de belangen der nationale scheepvaart, heeft de regering gemeend een ander stelsel, dan het tot dus verre aangenomene, te moeten volgen. De vroeger algemeen bestaande vermindering van $\frac{1}{10}$ der regten, bij invoer onder Nederlandsche of daarmede gelijkgestelde vlag, is afgeschaft,

en in de plaats daarvan zijn, behalve de vrijdommen hierboven reeds vermeld, niet anders aangenomen dan *verminderde* regten bij den aanvoer onder nationale vlag voor sommige artikelen, als: voor *granen*, *ongehekelde hennep*, *amandelen*, *krenten*, *rozijnen*, *pek*, *teer*, *ruwe suiker*, *thee* en *oliezaden*, alle welke verminderingen ook den handel te goed komen. De bescherming op die wijze aan de nationale scheepvaart toegekend, blijft nog altijd aanzienlijk genoeg, om bij het afsluiten van verdragen van scheepvaart met vreemde natiën een genoegzaam gewigt in de weegschaal te leggen.

Ter bescherming van de fabrijkmatige nijverheid is als regel gevolgd: de grondstoffen, òf geheel vrij te stellen, of voorwaardelijk onder Nederlandsche vlag; of aan zeer lage regten te onderwerpen.

Andere grondstoffen, over het algemeen die, welke zelve reeds eene meerdere bewerking hebben ondergaan, zijn iets hooger op den invoer belast.

De regten, eindelijk, welke, ten behoeve van inlandsche nijverheid op de geheel afgewerkte fabricaten zijn gesteld, zijn niet tot een bovenmatig hoog bedrag opgevoerd. Vele der vroeger bestaande, welker overdrevene hoogte de buitenlandsche mededinging geheel afsloot, of veelvuldige aanleiding tot sluikerijen gaf, zijn tot een matiger bedrag teruggebragt.

Eenige der bestaande beschermende regten zijn bijbehouden, omdat er vooralsnog geene vrijheid gevonden werd om dezelve te verminderen.

Met betrekking tot den landbouw, heeft de Regering aandachtig overwogen, of het stelsel, bij de wet van den 29sten December 1835 aangenomen, bij voortduring behoorde te worden behouden.

Het aangenomen beginsel, om de grondstoffen voor inlandsche fabrijken laag of niet te belasten, vorderde noodzakelijk eene wijziging der wet.

De tijd heeft nog geene genoegzame gronden opgeleverd, om met volledige juistheid over de doelmatigheid van de bepalingen derzelver uitspraak te doen, en in afwachting van hetgeen te dezen opzigte in naburige staten mogt worden bepaald, heeft de Regering gemeend, dat deze wet niet moest worden ingetrokken, maar dat men zich moest bepalen om, in het belang der brouwerijen en branderijen, welker grondstof door dezelve zeer bezwaard wordt, een vast inkomend regt op de *gerst* voor te stellen, terwijl de regten op *boekweit* en *haver*, de eerste als een noodig voedingsmiddel voor de mindere klasse, de tweede als een voortbrengsel dat geene vreemde concurrentie te duchten heeft, ook tot een verminderd bedrag zijn bepaald, met behoud overigens van het bestaande stelsel omtrent *tarwe*, *rogge* en *spelt*.

Verder is, met opzigt tot den landbouw, het beschermend beginsel derwijze toegepast geworden, dat deszelfs eerste benoodigdheden, zoo als *meststoffen*, in de volle uitgestrektheid der benaming, vrij zijn van invoerregten, terwijl dezelve ook op den uitvoer merkelijk worden bezwaard, en zelfs meerendeels geheel verboden, en terwijl deszelfs voortbrengselen op den uitvoer niet, of slechts zeer matig belast zijn; — dit laatste alleen in het belang der schatkist, waar dit zonder nadeel, blijkens de ondervinding, kon plaats hebben.

Aangaande de visscherijen is bepaald, in de eerste plaats, dat alle voortbrengselen van *eigen* visscherij vrij van inkomende en uitgaande regten blijven.

In de *tweede* plaats, met opzigt tot de voortbrengselen van *vreemde* visscherijen, is vastgesteld:

1°. Dat de *traan*, *walvischbaarden*, *robben* en *walvischspek* slechts aan matige regten bij invoer zouden onderworpen blijven, alzoo deze voorwerpen voor een aantal van onze fabrijken hoogst noodig zijn, en ten deele ook als artikelen van *handel* alle opmerking verdienen;

2°. Dat de overige voortbrengselen van vreemde visscherij, met uitzondering van den *gezouten* en *gekaakten haring*, waarvan de invoer onbepaald verboden blijft, slechts onder de voorwaarde van reciprociteit hier te lande toegelaten zouden worden.

De reden waarom hierin het prohibitive stelsel niet ten eenenmale is verzaakt, is alleen deze, dat het belang onzer visscherijen zulks nog niet schoen te gedoogen.

Ten behoeve van de schatkist zijn eindelijk om te gemoet te komen aan de vermindering van regten op zoo vele artikelen, de regten op andere artikelen verhoogd, die daartoe geschikt voorkwamen, als *manufacturen van hennep*, *vlas*, *katoen*, *amandelen*, *krenten*, *suikade*, *honig* enz.

Bij de bepaling van deze regten behoefde slechts eene omstandigheid in het oog te worden gehouden, die namelijk, dat de hoogte dezer regten geen voedsel aan de fraude kon geven.

Van daar, dat men veelen het belang van de schatkist heeft trachten te bevorderen, zoo door vermindering van regten op sommige hoog belaste, doch uit hoofde hunner hooge waarde en geringen omvang ligt te sluiken goederen, als door eene verandering in den maatstaf van heffing. Zoo is, bij voorbeeld, deze maatstaf bij de *zijden stoffen* veranderd, en het regt op dezelven, even als dat op *modewaren*, *kousen*, enz. verlaagd, in de billijke, op verkregen ondervinding berustende verwachting, dat zulks overeenkomt met het belang van de schatkist. Doch ofschoon alzoo de belangen van de schatkist met die van handel en nijverheid stellig strijdig worden bevonden, heeft de regering niet geaarzeld, de belangen van de eerste op den achtergrond te stellen.

's GRAVENHAGE, 15 Julij.

Z. M. heeft bij besluit te kennen gegeven, dat eenige gronden in de Gemeente Sloten, tot den aanleg van vestingwerken ter verdediging van Amsterdam, in verband tot de drooglegging van het Haarlemmer meer, ten algemeenen nutte, ten behoeve van het Rijk, zullen onteigend worden.

ROTTERDAM, 15 Julij.

In den nacht van den 18den is in een pakhuis en daarbij behoorende kantoor aan den Boerensteiger, een belangrijke diefstal aan geld en papieren van omstreeks *f* 3000 gepleegd, zonder dat men eenig bewijs van inbraak ontdekt heeft, weshalve de diefstal door middel van valsche sleutels moet geschied zija.

AMSTERDAM, 15 Julij.

Den 14den stonden alhier de 17 personen te regt, die ruim twee maanden geleden de Israëlieten te Weesp, zoo door storing hunner godsdienstoefening als straatschenderij aan derzelver huizen, verregaande hadden beleedigd, alsmede drie personen welke door ongerijmden laster daartoe aanleiding hadden gegeven, waardoor geheel Weesp in rep en roer was gebragt. Een dezer drie personen, zekere baker, had den Joodschen slagter de Vries met eenige Jodenkinderen zien spelen en hen met rood krijt op den neus teekenen, en had daarin een bespotting van 't Christelijk Paaschfeest gezien en beweerd, dat het Joodsche Paaschfeest in de Synagoge ook daartoe strekte. De Officier van Justitie heeft de schuld dier personen in eene uitgewerkte rede ontwikkeld, en de regtbank de uitspraak bepaald op den 18den Julij aanstaande.

GRONINGEN, 13 Julij.

De Heer Mr. T. P. Tresling, Advokaat te Groningen en Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, is in den afgeloopen nacht alhier overleden.

BREDA, 13 Julij.

Den 26sten zal de maatschappij tot invoering den zijdeteelt in Noord-Braband eene algemeene vergadering van deelgenooten houden, waarbij aan de leden in overweging zal gegeven worden of die maatschappelijke onderneming al of niet zal voortgezet worden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NOORD-AMERIKA.

NEW-YORK, 23 Junij.

Het Congres was tot den 17den verdaagd geworden, zonder dat het vraagstuk omtrent Texas eene beslissing had gekregen. Misschien zou de President later het Congres buitengewoon bijeenroepen, indien de denkwijs omtrent de inlijving van Texas in de Vereenigde Staten bij de leden van den Senaat gunstiger mogt worden.

— De benoeming van den Heer Cushius tot Gezant naar China was door den Senaat goedgekeurd, zoo als ook die van den Heer Clemens als Zaakgelastigde in België.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL, 26 Junij.

Na de beteugelde onrust in Albanie heeft de Porte een Commissaris derwaarts gezonden ter opsporing der oorzaken en opneming der door de aanleggers veroorzaakte schade. De keus is gevallen op Emir-Pacha, Opperhoofd der Militaire school, die heden daarheen is vertrokken.

— Terwijl men hier het vuur, ten minste oogenschijnlijk aan de eene zijde geblusscht heeft, begint het weder in andere oorden te ontbranden. Zoo hebben nu de Kurden in het Pachalik Mossoul gewapenderhand de belastingen geweigerd te betalen, die in Aziatisch Turkije bij de afnemende bevolking, steeds drukkender worden. Dit veroorzaakte een beweging onder de Bergvolken van Lasistan, waardoor de gemeenschap tusschen Batum en Erzerum gestremd is. De verschillen tusschen Persie en Turkije blijven nog voortduren, zonder hoop op spoedige beslechting, daar geen der partijen iets wilde toegeven. De Engelsche overste Arrant, die als scheidsman de betwiste grensstreken bezoekt, is uit Bagdad te Erzerum aangekomen.

— De Divan is met den Stadhouder van Egypte overeengekomen om een regelmatige stoomvaart tusschen Alexandrie en deze Hoofdstad te herstellen, en zulks vooreerst bij gebrek aan Turksche stoomboten met twee Egyptische schepen. (*Allg. Zeit.*)

RUSLAND.

Ter bevestiging en verbreiding van de Christelijke Godsdienst in Siberië worden op bevel des Keizers, twee veldkerken in de provincie Jakutsh opgerigt en bij ieder twee Leeraars aangesteld.

— Volgens een berigt uit de *Duss. Allg. Zeitung*, zou den 3den te Berlijn de tijding aangebragt zijn, dat de Grootvorstin Alexandra van een doodt kind bevallen was en zelve in eenen zorgelijken toestand verkeerde.

— Zoo als men uit Rome wilde weten, zou de buitengewone Gezant van Butenieff eerlang voor een geruimen tijd naar Petersburg terugkeeren, daar zijne zending tot dus ver geheel en al het doel had gemist.

GRIEKENLAND.

PIRAEUS, 27 Junij.

Het is aan de dagbladen der oppositie en aan de hetboofden, namelijk de Napisten, gelukt eenige honderden personen uit de laagste hefte des volks het hoofd warm te maken. Reeds in de verloopen week zouden zij voor het Koninglijk palois zamengerotten en daar *weg mit dem Ministerio!* hoepen en den Heer Maurokordatos een *pereat* brengen. Het aanslag werd door de waakzaamheid der politie en door den ijver van het garnizoen verijdeld; doch Zondag den 23sten, als de Koning een wandeling wilde doen, werd het plein voor het paleis met gepeupel vervuld, om dan het ontijdig opzet gevolg te geven, doch Kalergis ijlde met voetvolk en ruiterij toe en verstrooide den woesten hoop. Verscheidenen werden vervolgd, zelfs eenigen gedood, en zoo als het bij zoodanige opschuddingen gewoonlijk gaat, moeten menige onschuldige er voor boeten. Nog vóór 10 ure was de orde hersteld, de soldaten betrokken weder de kasernen en Kalergis maakte een manifest aan zijne „Medeburgers" bekend, waarin hij zijne hartelijke droefheid uitte, dat onschuldigen met de schuldigen hadden moeten lijden. Men is met de vaste

houding, welke het Ministerie vertoonde, zeer te vrede. In de Provinciën vallen de keuzen grootendeels tegen hetzelve uit, en in de Maina zoo als ook in Messenië (Calamata) zijn er nogmaals bloedige tooneelen vorgevallen. Tsavellas heeft zijne handelwijs bij gelegenheid van zijne laatste zending aan Grivas, openlijk verontschuldigd, doch verloor daardoor evenwel zijnen post als vleugel-adjudant van den Koning. (*Allg. Zeit.*)

BOHEME.

PRAAG, 17 Junij.

Even als in deze stad hebben er in de fabrijkstad Reichenberg, in het gebergte aan de Saksische grenzen, groote onlusten plaats gehad, en hebben de wevers alle machinewerken en verscheiden gebouwen vernield; 3000 man troepen zijn van Marienstadt afgezonden om de rust te herstellen.

PRUISSEN.

KONINGSBERGEN, 3 Julij.

Men heeft reeds aanmerkelijke hoeveelheden Rogge voor Holland en België ingescheept; maar nadat men, in den laatsten tijd, eene vermindering van 5 à 10 fl. per last bekomen heeft, brengen de houders zoo min mogelijk ter markt, rekenende op eene doorgaande prijsverbetering. Ondertusschen, indien het schoone weder blijft volhouden, zullen zij eindelijk genoodzaakt worden te verkoopen, daar de voorraad hoxendien zeer aanmerkelijk is.

— Ook te Berlijn is in den nacht van den 9den op den 10den de Komeet ontdekt, waarvan wij in onze vorige melding gemaakt hebben.

LUXEMBURG.

9 Julij.

Er worden alhier vele toebereidselen gemaakt om Z. M. den Groothertog feestelijk te ontvangen. Het stedelijk Bestuur heeft den 8sten de volgende proclamatie uitgevaardigd:

»Medeburgers! Z. M. de Koning-Groothertog, onze welbeminde Souverein, zal binnen weinige dagen voor de derdemaal in het Groothertogdom Luxemburg komen.

»In eene voor onze wenschen zoo dierbare omstandigheid, zijn onze gevoelens van liefde en gehechtheid in overeenstemming met die van onze dankbaarheid voor de weldaden, welke Zijne Koninglijke hand reeds over het land heeft verspreid, voor de openbare vrijheden, waarmede Hij hetzelve heeft begiftigd.

»Luxemburgers! De Koning is in ons midden als een Vader te midden zijner familie! Dat onze eerbewijzen incensmelten met de hulde van onze getrouwheid!

»Een burgerfeest zal door de stad aan den Souverein des Lands gegeven worden.

»Wij zullen onze huizen verlichten en met groen versieren, terwijl dit met de openbare gebouwen zal plaats hebben, op eene der gelegenheid waardige en schitterende wijze.

»Moge de Souverein, Zijn volk onder Zijne oogen vereenigd siende, in het schouwspel van de algemeene eensgezindheid, orde en tevredenheid, de belooning vinden van Zijnen onvermoeiden ijver voor het algemeene welzijn, het edelste praerogatief van een' goed' Koning!"

De Raad der stad Luxemburg heeft besloten Z. M. een bal aan te bieden uit naam der stad; op het Stadhuis, welks zalen genoegzame ruimte bevatten. Ook te Echternach wil men dergelijk feest gereed maken.

12 Julij.

— Z. M. de Koning-Groothertog is gisteren avond in welstand op H. D. Pavilioen te Walferdinge aangekomen, zonder de stad zelve aan te doen. Ook bevindt zich reeds alhier de Fransche Luitenant-Generaal Athan, Commandant der vesting Metz, gevolgd door eenen schitterenden staf, om namens Z. M. den Koning der Franschen, Z. M. den Koning-Groothertog te complimenteren. — (Zoo als men thans verder uit 's Gravenhage bericht, zou Z. M. zich niet naar Parijs begeven.)

ENGELAND.

LONDEN, 13 Julij.

In het Hoogerhuis heeft de opperrechter Tindal eene nota overhandigd, elf vragen inhoudende, op welke de verkozen regters hun oordeel omtrent het vonnis van O'Connell c. s. moeten mededeelen. De uitspraak zou in den loop van de volgende week plaats hebben.

— De ijzerhandel is tegenwoordig hier te lande zeer groot, vooral door onderscheiden bestellingen voor spoorwegen. Volgens een plan van den Heer Prosser zouden langs den spoorweg van Beverley naar Hull houten rails gelegd worden.

— Te Portsmouth was het tuighuis nimmer beter onderhouden en ruimer voorzien geweest van ammunitie en equimenents-voorwerpen van allerlei aard, dan thans. Van daar wordt ook gemeld, van den 10den, dat er naar Sheerness bevel gezonden was, om drie fregatten in gereedheid te brengen, ten einde zee te kunnen kiezen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 14 Julij.

— Den 13den, te half een ure des namiddags, is de Hertogin van Nemours gelukkig van eenen Prins bevallen, aan welken de Koning de naam van *Hertog van Alençon* heeft gegeven. De Minister van Binnenlandsche Zaken en de Luitenant-Generaal Athalin, die zich te Neuilly bevonden, zijn getuigen geweest van de geboorte van het Doorluchtige kind. Ten drie ure hebben 21 kanonschoten deze gelukkige gebeurtenis aan de bewoners van de hoofdstad bekend gemaakt. De Kanselier van Frankrijk en de Groot-Referendaris, op het paleis van Neuilly ontboden, hebben de akte van geboorte, in tegenwoordigheid van HH. MM. en van het Koninglijk gezin, opgemaakt. De Hertog van Alençon zal Zondag door den Aartsbisschop van Parijs gedoopt worden. (*Journ. des Deb.*)

— Dezer dagen hebben er in de Kamer van Afgevaardigden ernstige beraadslagingen plaats gehad over den toestand van het zeewezen, bij gelegenheid van de aanvrage van een buitengewoon crediet voor de zeemagt over 1844 van ruim 8,000,000 fr.

— Het *Journal des Débats* van den 13den Julij deelt het volgende mede omtrent het verslag van den Heer Thiers over het ontwerp van wet op het *middelbaar onderwijs*.

De Kamer heeft de voorlezing die bijna drie uren geduurd heeft, met onvermoeide oplettendheid aangehoord. Er was al de belangrijkheid van een dergelijk vraagstuk noodig om de belangstelling der Kamer zóó op te wekken. Wij zullen het verslag van den Heer Thiers en de voorstellen der Commissie zorgvuldig onderzoeken. Wij willen nu slechts eene opmerking maken. In den aanvang des jaars kondigde de Regering aan dat het ontwerp van wet op de vrijheid van het onderwijs, het gezag en de werking van den Staat op de opvoeding der jeugd zou handhaven. Het ontwerp van wet door den Heer Villemain aan de Kamer der Pairs aangeboden, had dit karakter; wij gelooven dat de behandeling in de Kamer der Pairs, verre van dit karakter te versterken, het werkelijk had verzwakt, en wij zien met genoegen dat de Commissie getracht heeft aan het ontwerp der wet het karakter terug te geven, hetwelk het scheen verloren te hebben. Zij is terug willen komen tot het beginsel door de Regering genit, en heeft daarom zeer dikwijls het eerste ontwerp van de Regering weder opgenomen. Wij hopen dat de Kamer zich met deze bedoeling van de Commissie zal vereenigen.

De uitgedrukte goedkeuring, welke de Kamer meermalen aan het verslag van den Heer Thiers heeft gegeven, is reeds een teeken harer bedoelingen ten dien opzigte. De loftuiting, wij bedriegen ons, het regt, — dat de Commissie aan de Universiteit heeft laten wedervaren, is bij de Kamer zeer gunstig opgenomen. Dat de Universiteit, overigens, wel wete waaraan zij die zoo hoog te schatten welwillendheid der Kamer verschuldigd is: zij is die ten deele verschuldigd aan de laster harer tegenstrevers, die de openbare verontwaardiging hebben opgewekt, en ten deele aan hare gematigdheid en haar geduld, te midden der beleedigingen. Dat zij kalm blijve en volharde. Deze wet is thans gemakkelijker, in de overtuiging dat hare zaak bij de Kamer onpartijdig zal worden beoordeeld.

De Kamer heeft ook een zeer levendige en sterk uitkomende aankleving te kennen gegeven aan de gevoelens, die door den Heer Thiers namens de Commissie, over de houding der geestelijkheid van onzen tijd zijn uitgedrukt. Mogen deze raadgevingen, wier bedoeling men zal kunnen belasteren, maar wier regtvaardigheid en welwillendheid door het volk zullen gewaardeerd worden, mogen deze raadgevingen die krachtig maar verstandig zijn, (wij zijn daarvan overtuigd) eindelijk bij de geestelijkheid gehoor vinden.

Het genoemde *Journal* geeft verder het eerste gedeelte van het verslag zelf, dat, hoe merkwaardig ook, door ons van wege de uitgebreidheid zelfs niet bij volledig uittreksel kan worden medegedeeld; waarom wij ons moeten bepalen bij de opgave der hoofdstukken waarin het verdeeld is, waarmede wij zullen wachten tot een volgend Nommer, als het tweede en laatste gedeelte in het *Journal des Débats* zal zijn opgenomen. Inmiddels nemen wij de vrijheid met het artikel dat de *Staats-Courant* van heden, zoo bekwaam als oordeelkundig er heeft uit getrokken, hier te besluiten:

De Heer Thiers heeft in de zitting van de Kamer der Afgevaardigden voorlezing gedaan van zijn verslag omtrent de wet wegens het middelbaar onderwijs. Dit verslag is, gelijk zich wel liet verwachten, ten eenenmale strijdig met hetgeen de R. K. geestelijkheid te dezer zake verlangt. Er wordt daarbij op den voorgrond gesteld, dat gevolg moet worden gegeven aan art. 69 van het Charter, volgens hetwelk de vrijheid van onderwijs zal worden gewaarborgd, doch dat deze vrijheid gemeens bijv. met de vrijheid van koophandel gelijk te stellen is. Niemand moet onderwijs kunnen geven dan die door den Staat daarvoor waardig is gekeurd. De vrijheid bestaat hier daarin, dat de huisvaders hunne kinderen naar zoodanige scholen kunnen zenden, als het meest met hunne neigingen en inzigten overeenkomt; maar zelfs de huisvaders kunnen zich het regt niet aanmatigen, om hunne kinderen tot slechte burgers op te kweeken. Alzoo wil de Heer Thiers, of de commissie, wier woordvoerder hij is, dat wel door ieder burger bijzondere scholen of opvoedingsgestichten van middelbaar onderwijs, zonder voorafgaande magtiging kunnen worden opgerigt, doch dat de Staat, de regering, van de onderwijzers daarbij waarborgen van zedelijkheid en bekwaamheid moet vorderen, even als de regering van de advocaten, gerechtsheeren, notarissen en vele andere openbare ambtenaren vergt, alsmede dat over de scholen een bestendig toezigt zal worden gehouden, welk toezigt door een afzonderlijk ligchaam, de universiteit, moet worden uitgeoefend. Hij acht het dus geene geheel onaannemelijke aanmatiging der geestelijkheid, dat zij de zoogenaamde kleine seminariën, welker aantal thans 118 bedraagt, en waarop 20,000 jongelieden worden onderwezen, aan het toezigt der regering zou willen onttrekken. Aan die aanmatigingen gehoor geven, zou, volgens hem, eene omverwerping van alle wetten, van alle beginselen zijn. Bij het afzenden van het berigt hield de Heer Thiers zich nog met de voorlezing van zijn verslag bezig. Het zal ongetwijfeld levendig twistgeschrijf uitlokken, doch wel in dit jaar van geen practisch gevolg zijn, daar de zitting der wetgevende kamers ten einde spoedt, en er geen tijd over zal zijn voor de behandeling van zulk eene veelomvattende wet als die wegens het middelbaar onderwijs.

— Het getal der bewaarscholen was in Frankrijk in 1841 slechts 550. Het is nu tot omstreeks 1300 geklommen, zoodat de ondersteuning jeder jaar op het budget voor deze instellingen toegestaan, niet onvruchtbaar is geweest.

— De Heer Castellon, buitengewoon Gezant van den Staat Nicaragua, in Noord-Amerika, is door den Heer Guizot ontvangen. Hij vraagt de bemiddeling van Frankrijk om de geldelijke aangelegenheden tusschen zijn Gouvernement en Engeland te regelen, welke oorzaak zijn van de blokkade van San Juan; vervolgens vraagt hij het beschermheerschap, en biedt ons bij voorkeur alle noodzakelijke tegemoetkoming aan voor de doorgraving van de landengte van Panama. (*Journ. des Déb.*)

— De gedenkpenning op de overwinning van St. Jan van Ulloa is in 't licht verschenen; dit kunstwerk, zoo stout als uitvoerig bewerkt, is de roem van den Heer Depaulis waardig. (*Journ. des Déb.*)

— Zaturdag 13 Julij zal er in de Synagoge 's morgens ten 9 ure dienst worden gedaan ter gelegenheid van de verjaring van den dood van den Hertog van Orleans.

— De *Moniteur Agricole* meldt, dat Frankrijk jaarlijks voor 8 à 10 millioen buitenlandsch vee op de markten telt, en slechts voor 2 à 3 millioen uitvoert. In 1840 heeft Frankrijk voor 41 millioen koren ontvangen en slechts voor 1 à 3 millioen uitgevoerd.

— Te Lyon zou in Mei l. l. eene zamenspanning ontdekt zijn, ten doel gehad hebbende, om door eene enkele losbranding van 12 geweren, de overheden der stad, als zij van eene plegtige mis zouden terugkeeren, neer te vellen en alzoo de stad van haar Regering beroofd, te bemagtigen.

— Uit Algiers meldt men van den 6den, dat de Maarschalk Bugeaud op Fransch grondgebied was terug gekeerd, en zich naar Tlemcen zou begeven. — Te Barcelona wilde men van den 7den berigt hebben, dat de Keizer van Marokko het bevel zijner troepen op de grenzen aan Abdel-Kader had opgedragen en hem zijne vier zonen had toegezonden.

— Volgens berigten uit Afrika ontvangen, was door de Regering van Marokko aan de tweede voorwaarde, haar door Frankrijk opgelegd, reeds voldaan, namelijk: de personen te straffen, die de schending van het grondgebied bewerkt hadden, en waren dientengevolge de Kaids, die tot schending van het grondgebied last hadden gegeven, in hechtenis genomen. — Men bleef verzekeren, dat de geschillen met Marokko eenen goeden uitslag zouden hebben en de Prins van Joinville zijne zending op de kusten van Tanger volbragt hebbende, met zijn smaldeel naar het Kanaal zou terugkeeren.

BELGIE.

BRUSSEL, 13 Julij.

Aan de erfgenamen van wijlen den Heer John Cockerill is, bij Koninglijk besluit, eene nieuwe surceance van betaling voor een jaar verleend.

— De Senaat heeft besloten om de beraadslagingen over de wet omtrent de differentiële regten met gesloten deuren te houden, zoo echter dat de leden der Kamer van Vertegenwoordigers er bij tegenwoordig zullen kunnen zijn.

— In de zitting van den Provincialen raad van Antwerpen van den 12den Julij is gehandeld over een voorstel van den Heer Colins, strekkende om te bepalen, dat, tot gerief der bevolking van de Provincie, de Vlaamsche taal voortaan zou worden gebruikt in de briefwisseling van den Gouverneur van de Arrondissements-Commissarissen met de Gemeente-Besturen en in de schrifturen omtrent het heffen der belastingen en tolregten en het vervoer van goederen op de Nederlandsche grenzen, alsmede dat de aanhoudingen, plaatsbriefjes, enz. van den ijzeren spoorweg voortaan, in plaats van in de Fransche, in de beide talen zouden worden opgesteld. Na eene levendige woordenwisseling heeft de Gouverneur, de Heer de Brouckère, verklaard, dat bijaldien de stukken, die het heffen van belastingen en tolregten, als ook den ijzeren spoorweg betreffen, de wenschen van den Raad aan de Ministers kon doen kennen. Omtrent de briefwisseling is niets besloten geworden. Naar het Brusselsche dagblad *Vlaamsch België* meent, dat de Gouverneur zich te dier zake inschikkelijk zou toonen, daar hij ditmaal de Ministers niet noodig heeft, om den Vlamingen regt te laten wedervaren.

— Te Gheel heeft een der aldaar gehouden krankzinnigen, een gewezen Doctor, den Burgemeester der plaats, Lebon, op weg aangevallen en door 22 messteken van het leven beroofd; de moord is waarschijnlijk uit wraak geschied, omdat de Burgemeester hem verboden had zich met den verkoop van geneesmiddelen te belasten.

— Zoo men uit weten zou, is de weduwe van Z. M. Willem I, de Gravin d'Oultremont, zich eerder in het huwelijk begeven met den voormaligen Aide-de-Camp van wijlen Z. M., den Generaal van Omphal.

192de KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der Tweede Klasse.

1ste Lijst N°. 10280 eene premie van *f* 1000. N°. 496 een prijs van *f* 1000.
28 Idem.
96 Idem.
196 » N°. 17513 een prijs van *f* 5000.

ADVERTENTIEN.

Heden morgen werd zeer voorspoedig van een ZOON verlost, MAGDALENA BROUWER BOSCH, geliefde Echtgenoot van

LEIDEN, 13 Julij 1844. Dr. H. E. SCHÜSLER.

Eenige Kennisgeving.

Heden overleed alhier in den ouderdom van ruim 75 jaren, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder Mejufvrouw HAASJE FIERMAN, Weduwe van den Heer H. KRUYT.

LEYDEN, 11 Julij 1844.

S. F. KRUYT.
Mede uit naam van mijne Broeders en Zusters.

Heden overleed onze waarde Moeder A. E. BUSING, Wed. J. TER HOEVEN, in den ouderdom van ruim 79 jaren.

LEYDEN, 14 Julij 1844.

T. TER HOEVEN,
M. W. TERBURG,
Geb. TER HOEVEN.

Geene uiterlijke teekenen van Rouw zullen, op verzoek van de Overledene, door ons gedragen worden.

Een ieder zij gewaarschuwd geene gelden te betalen of goederen af te geven aan één zijner HUISGENOOTEN, zonder zijne schriftelijke authorisatie, zullende alle andere betalingen of leveranciën door hem niet worden erkend of voldaan.

Leyden, 16 Julij 1844.

J. HOEFFTKE,
Instrumentmaker der Hoogeschool.

AFBRAAK.

PUBLIEKE VERKOOPING, op Dingsdag den 23sten Julij 1844, des Voormiddags ten 10 ure, te *Boisenbeide* in de *Zuidbuurt*, van eene Partij AFBRAAK, gekomen van de Oude Kerk aldaar, en verdere HOUTWAREN.

Men is van meening op Woensdag den 24sten Julij 1844 en op Woensdag den 31sten Julij daaraanvolgende, des morgens ten tien ure, binnen de Stad Leyden, op de Langegracht nabij de Houtmarkt, in het openbaar om *contant* geld te verkoopen, de onderstaande GOEDEREN, behoorende tot den, onder het voorregt van boedelbeschrijving aanvaarden, boedel van den Heer C. BLANSJAAR, als:

Eene zeer aanzienlijke partij zoo nieuwe als oude Deur- en Schuifkozijnen, Ramen, Deuren, Gezaagd IJpen- en Eikenhout, Groenen Balken en Ribben, IJzeren Platen, Hengsels en ander IJzerwerk; — alsmede, zeer schoone Witte Marmeren, Blaauwe en Zweedsche Tegels, Hardsteenen Palen en Dorpels; — voorts wel onderhoudene Schuiten van verschillende grootte en afmeting, Vlotten, en nog eene zeer fraaije, goed onderhouden en snel zeilende Snebbe met derzelver toebehooren van Zeilen, Wand, Tuig en Linnen Spanten; — en wat verder te voorschijn zal worden gebragt.

Alles daags te voren voor een ieder te zien.

Zeyl het short.

Prijs-Courant der Effecten.

MAANDAG 15 JULIJ.

		Laagste koers.	Hoogste koers.	Gesloten.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld.	à 2½ pCt.	61⅛		
Dito dito	» 3 »	74⅛	74⅜	
Dito dito op reg.	» 3 »	74⅝		
Dito dito	» 5 »	100⅛	100⅜	100⅛
O. I. Leening	» 5 »	100		
Dito	» 4 »	96⅛	96⅜	
Amortisatie Syndicaat	» 4½ »	99⅛	99⅛	99⅛
Dito dito	» 3½ »	87½		
Handel-Maatschappij	» 4½ »	144⅝	146	146
Nieuwe dito	» 4½ »	100⅛		
Haarlemmermeer	» 5 »			
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4½ »	104		
Aand. Holl. Spoorweg-Maatschap.	» 4½ »	100⅝	101	
SPANJE, Leen. bij Ardoin van 85 £	» 5 »	20⅛	20⅞	20⅛
Dito bij dito, onbep. stukken	» 5 »	18⅛	18⅜	
Dito	» 5 »	33⅞	34⅛	34⅛
Coupons Ardoins	» »	23⅞	24⅛	
Passive	» »			
PORTUGAL, te Londen	» 3 »	45¾	45⅞	45⅛
DENEMARKEN, Oblig. te *Londen*	» 3 »			
RUSLAND, Obl. Hope 1798 en 1816	» 5 »	107⅝	107⅝	
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	106⅜	106⅞	
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	98½		
Dito bij HOPE	» 4 »	90⅞		
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4 »	90⅜	90½	
Certificaten te Hamburg	» 5 »			
Inschrijving in Assign.	» 6 »			
Certificaten van dito	» 6 »	74⅜		
POLEN, Aandeelen met Loting	fl. 300 *f*			
Dito dito	» 500 »	188		
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank	» 5 pCt.			
Idem	» 4 »	96½		
Oblig. Metalliek	» 5 »	109⅜		
Idem	» 2½ »	60⅜		
Aandeelen 28 Mei 1834	*f* 500 *f*			
Idem 1 April 1839	*f* 1250 »	398	400	
NAPELS, Certif. Adm. alhier	à 5 pCt.	92⅜		
BRAZILIE, Idem	» 5 »			
AMERIKA	» 6 »			
Dito	» 5 »			
Dito Bankactien	» »	9⅜	75	

Te Leyden, ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.